

PIRIPÉÉTSE

Pirípori íjcyáme éllevu Páávororo cáátúnuháámí

Duurúvaju

¹ Oo Páávororo, Timotéoo, íjcyamútsí Jetsocríjtó íicúve múnáajtétsí íhyaami ámúha éllevu muhtsi mécaatúnú elle Pirípori dííbyé cahcújtso múnáa Píívyéébeéjté ámuha meíjcyáme éllevu, áhdure ámuhá uwáábojtémá túkevétsojté éllevu. ² Áameke ihdyu óvíi ámúhake píáábohíjcyamútsí íbúwajíí ámuha meíjcyaki.

Cahcújtso múnáá hallúvú Páávororo píáábó táúmeíñe

³⁻⁵ Muurá paíjyuvaré ámúhake o ítsáávécoca ímíjyuuri Píívyéébeke téhdújtsoobéré ámuhá hallúvú ó táúmeíhijcyá píáábó ímíáájú mecáhcújtsóné wákimyéityu ícyoocápí oke ámuha me píáábohíjcyánéllííhye. ⁶ Aane muurá ó waajácú Píívyéébe ámúhake tsaímíyé píáábohíjcyané ímí dííbyeke ámuha meúráávyé mújyú tsiíñe Máavyéjuube Jetsocríjtó tsááiñevújuco. ⁷ Ehdu íñe ámúhadítyú o nées oke ípíaabóduré Píívyéébe ámúhake píáábohíjcyámeke o wájýúnema. Muuráhjáa íhde oke ípíáábohíjcyaduré íñe cúvéhóójari o íjcyaróobeke oke píáábohíjcyabe tsíjtyeke o úúbállehíjcyá dííbyé ihjyu tóónútuubére. ⁸ Muurá Píívyéébe waajácú ímíáané ámúhake

o wáyjune muhdú Jetsocríjtó meke wáyjudu. ⁹⁻¹⁰ Aabe ámuhá hallúvú ó táumeíhijcyá piáábó ámuha mewáájúcatsíñe mewáájácu muhdú dííbyeke tsaímíyé meúráávyéiyóne. Ááme ímiáámeréjuco ámuha meíjcyame íínerí menéetsámeítu Jetsocríjtó tsiíñe tsáácoóca. ¹¹ Ehdu dííbyere Jetsocríjtó piáábori tsaímíyé ámuha meíjcyame Píívyéébeke máávyéjútsohíjcyaaíhi.

Críjtokeré íícúvéiyóné Páávoró íjtsaméi

¹² Ámuúha táñahbému, ó imíllé ámuha mewáájacúné íñe páneere múhdurá oke pátyehíjcyáronéhjí íllure oke piáabóné éhniíñevu ímiáájú pajtyéteju Críjtodítu íjcyane o úwáábohíjcyaki. ¹³ Áabeke tsúuca oke pámeere páñétúejpi avyéjúúbé já tehmejté íjcyámema tsíjtyehjí íjcyame waajácújucóó Críjtoéjpi o íjcyané hallútú cúvéhóójari o íjcyane. ¹⁴ Aabe teene cúvéhóójari o íjcyároobe ímí o úwáábohíjcyané tsaate ménahbémú iwáájácúne téhdure úwáábohíjcyá íínerí núhnévetúme.

¹⁵ Áronáa íjcyámé tsaate tsijtye ímí méénuhíjcyáneríyé íñómíutááváne íhnáhó úwáábohíjcyáme. Áanetu ihdyu tsijtye úwáábohíjcyá ímiááné tehdújuco. ¹⁶⁻¹⁷ Ímí úwáábohíjcyámé oke iwáájúne íñe téené déjúcotu cúvéhóójari o íjcyane iwáájácúnéllíhye. Áanetu tsijtye úwáábohíjcyá íllure oke éhniíñevu ityútávájtsó íñe cúvéhóójari o íjcyáábeke. Tsá ditye ímiá uwaábó méénuhíjcyatúne. ¹⁸ ¿Aanéhaca idyé muhdú o méénuíyónejíivari? Áronáa eene ímityúné íjtsámeíñe ímiáájú

Críjtodítýú íjcyane ditye úwááboróné tsúúca míamúnaa lléébúacunúhíjcyánéllii ó imíjyuhíjcyáhi. ¹⁹ Áhdure ó imíjyuhíjcyá íñe panévaré ímítýunéhji oke pátyehíjcyaróné tsaímíyé óóma níjkévaíñé o wáájácúnema. Ehdu óóma tene níjkévaíñé ó waajácú ámuha táhallúvú piáábó metáúmeihíjcyánéllii Jetsocríjtó oke piááaboíñé Íapííchoj tééveri. ²⁰ Aabe ihdyu ó imíllehíjcyá tsáneetu o núcójpívétsámeítyuróné ñná táhallúrí íjcyátuube panévariýé Jetsocríjtoke o bóhówátsohíjcyá díbye íhtsútuube íjcyane paíjyuva o bóhówátsohíjcyádu. Áábeke téené hallútú oke ditye dsíjívétsóhajchíí óvi ó dsíjívéhi. ²¹ Muurá íñe o bóhúbe dííbyeke o úraavyéné o ímilléduré idyé ó imíllé o dsíjívéné tsaímíyéjuco awáá dííbyema o íjcyaki. ²² Áronáa ihdyu ó imílléhí o íjcyane éhnííñevu dííbyedítýú íjcyané uwááboju tsíjtyeke o úwááboki. Áhdícyane tsá o wáájácútú muhdú o íjcyaiñe. ²³ Muurá íhtsútú óhdivu teene muhdú o íjcyaiyóne. Tsánejcútú ímí tehdújúcooro teene ílluréjuco o dsíjívéné tsaímíyéjuco Críjtoma o íjcyaki. ²⁴ Áronáa idyé ímí óhdivu teene ói o íjcyane éhnííñevu ámúhake o piááboki. ²⁵ Aane tsúúca ó waajácú ói o íjcyaiñe ámúhake o piááabo ámuha ímíñeúvú Críjtoke mecáhcújtsóneri meímíjyuúki. ²⁶ Ehdu muurá ámúhake éhnííñevu ó ímíjyúúvétsoó tsiíñe ámuha éllevu o péjyju dííbyere Jetsocríjtó oke piáábóneri téené hallúvú ámuha maávyéjútso dííbyeke.

²⁷ Áhdícyane ihdyu ámúhake o néé ámuha tsaímíyé meíjcyá muhdú dííbyé uwááboju meke

úwáábohíjcyádu. Áánéllii ó imíllé ámuha éllevu o péétúroobe o wáájacúné tsaímíyé ámuha meíjcyáné uubálle. Árónáa idyé tsá ámúhama o íjcyánélliihyéré ímiáámé ámuha meíjcyáítyuróne. Ó imíllé ámuha tsaméhjí ímíñeúvú téené uwaáboju mecáhcújtsóne ímí meíjcyane. ²⁸ Aame tsá múu íllityétú ámúhakye múnáátsohíjcyámedi. Muurá eene Críjtoéjté ámuha meíjcyámeke ehdu ditye dáríívehíjcyánetu méwaajácú ditye wágóóóveíñe. Áánetu tsúúca méwaajácú Píívyéébé piáábori ámuha mepájtyeténe. ²⁹ Aane tehdújúcooro ímí ámuha dííbyeke mecáhcújtsóne dííbyedívú mecátsípáávehíjcyáne. Árónáa íjcyáné téhdure téené déjúcotu ámuha meícúbáhrámeíñe. ³⁰ Aane ihdyu óvíi ámuha máaabúcu híjcyá páneere ámúhakye pájtyenéhjí muhdúhjáa o áábúcu híjcyádu. Ááneríyéi muurá íñe ícyocápi o íjcyane ámuha méwaajácúhi.

2

Muhdú Ávyéjuube Jetsocríjto íjcyane

¹ Ahdícyane ímiááné oke ámuha meídaatsólléne mewájyúhahjchíi óvíi oke ámuha éhnííñevu méimíjyúúvetsó ímí tsajíjtóré ámuha meíjtsámeímyé mewájyújcatsíñe mepiáábócatsíhíjcyáneri.

² Óvíi Críjto ámúhakye wájyúneri ámuha meimíjyúúvéme pañe dííbyé Apííchó íjcyane ámúhakye tsápítsohíjcyáhahjchíi ámuha oke méimíjyúúvetsó ímiááméré meíjcyáneri. ³ Aame ihdyu tsá múu tsaate tehdíivane méénúne ímiyíyé idyé méénutú íllure tééneri imítyájkímyeiki.

Tsáííbuwáré múu íjcyáne píáábójcatsí panéjcuwávú iávyéjúúlléjcatsíñema. ⁴ Tsá múu iíye tsaímíyé íjcyáíyóneri tsúúrámeítyúne. Téhdure múu tsúúrámeí muhdú tsíjtyeke ipíáábóiyóneri.

⁵ Múu íjtsámeí muhdú Jetsocrijóto íjtsámeídyu. ⁶ Muuráhjáa Píívyéébere íjcyároobe tsá ávyeta tehdu iñééiyóneri íjyáacunútúne. ⁷ Muuráhjáa íhtsútuube íjcyároobe míamúnáajpídyú itsíímávámeíñe ihdícyaabeduréjuco íjcyane meke ipíááboki. ⁸ Aabée íhtsútuuháñe lííñétuube iná néétuubéré ídátso íhvéjtsámeíbyeke nucójpítso wátyétyehcúmé páwachékevu éhne múu átéréejpi ímítyúúbeke méenudu. ⁹⁻¹¹ Ehdúhjáa méenuube ‘tsíjyu’ néétuubéré muhdú Píívyéébe dííbyeke néhdújuco. Áánéllíihyée dííbyeke Píívyéébe iávyéjuutétsóóbeke meménú pámé ehníñevúré díbye íjcyaki, dííbyé úmíwávú páhduube níjkyéjiri íjcyámema ííñújiri íjcyame naavémuháñemáyé ímíhmóúbáne iávyéjújtsóóbeke iwáájacu ímíááne avyéjuube díbye íjcyane téeneri Méécááni Píívyéébeke iávyéjújtsoki.

Cahcújtso múnaa peetédu nééneé

¹² Ahdícyane, ámuúha táñahbému, éhnée ámuháma o íjcyaaabe ámuhákye o nééne ámuha melléébohíjcyádú idyé oke melléébó íñe tsíhyulle ámuhadítýú o íjcyároobe ámuhákye o néhíjcyáne. Ááne muhdú Píívyéébe ímillédú meíjcyá teenéjuco ámuha mepájtyetéíñe íjcyáneri. ¹³ Muurá ihdyu dííbyere ámuhákye ácu híjcyá ímíá íjtsaméívu muhdú díbye ímillédú ámuha meíjcyaki.

14 Aane ihdyu méméénuhíjcyá íjyevéllétumé úhbájcatsítýúmére. 15 Ájyju ihdyu ámuha Píivýéébeéjté mejjcyame ímiá uwááboju úwáábomére mepéhíjcyámé mébóhówaúcúnuú ímítýúné míamúnááj pínétú éhne múúne mícúru cúúvétsihdyu péétécunúdu. 16 Ehdu ámuha meméénuhájchíí mítýane ámúhadi ó ímíjyúúvéé Críjto tsáácooca ópée dííbyema bañúháñé o wákímyeíhíjcyátúneri. 17 Aane mítýane tééneri o ímíjyúúnéllii ámúhakye o néé téhdure ámuha meímíjyuuíki. Áánéllii eene ámuha mecáhcújtsóné hallúvú ihdyu ó dsíjívéiyá éhnííñevu ímí ámuha mecáhcújtso dííbyeke. 18 Aane ihdyu metsu tsaméhjí meímíjyuuíki.

Timotéoma Epaporodítomútsikye Páávoru úwáábovu wáalloóne

19 Aane óvíi Ávyéjuube Jetsóó ímílléhajchíí Timotéoke ó wáalloó ámúhakye díbye iúújeté muhdú ícyooca ámuha mejjcyane oke díbye úúballéváneri éhnííñevu o ímíjyúúveki. 20 Muurá apáábyéré dííbyé íjtsaméi táijtsaméidyú néénéllii ijyácunúúbé ámúhakye ípíáábóíyóneri. 21 Áánetu tsíjtyehjí ijyácunúhíjcyá íiye ímí íjcyáíyóneri. Tsá dítye íjyácunútú Jetsocríjtó ímillédú íjcyáíyóneri. 22 Áánetu muurá ámuha méwaajácú díibye ávyétá mityáné oke píáábohíjcyáné ímiáájú Críjtodítýú íjcyáné wákímyéityu éhne múu cááníkye íjcyadu. 23 Aane óvíi íñe ícyooca o íjcyane muhdú óóma péé o wáallo dííbyeke ámúhakye díbye iúújetéki.

24 Áronáa ó ijtsúcunú tsáijyu múúne Píívyéébé píááabori lléváhréjuco oore ámúhake o úújeténe.

25 Téhdure ó ijtsúcunú ménahbe Eparorodítoke ámuha éllevu o wálooíñé téhdure mítyane panévatúré oke píáábohíjcyáábeke éhnée ámuha oke mepíáábónema taéllevu mewállóóbeke. 26 Aabe téhdure mítyane imíllé ámúhake íajtyumíné díbyée chéméné uubállé ámuha méwáájacúné múhdurá dííbyeke íjtsámeíchónélliíhye. 27 Ímiáánée muurá dsíjívéroóbe. Áronáacáa ihdyu Píívyéébe dííbyema múhtsidi ídáátsóvéne bóhíitsó dííbyeke íñée muhdú icyooca kímóhcó o íjcyánáa díbye dsíjívéné oke éhnííñevu ávyénéjúcúíyónélliíhye. 28 Áábeke ámuha éllevu ó wáloo ámuha meímíjyúúvéne tujkéveri o állíjchu eene dííbyedi ámuha mekimóóvehíjcyané múhdurá oke íjyácunúhíjcyánetu. 29 Áábeke ihdyu óvíi ámuha ímíjyuuri méwaatsúcúpejtsó Ávyéjúúbeéjté meíjcyáméejpi ménahbe íjcyáábeke. Áhdure tsijtye dííbyedu néméhjike idyé múu wajyúhi. 30 Muuráhjáa ávyeta wájyúmeítyuubéré ámuháa oke mepíáábóiyóné Críjtó wákimyéí imyéénúneri íllúhwu dsíjíveráhi.

3

Muhdú Críjtoéjté téhmémeíyóne

1 Ámuúha táñahbému, tsáháturo muhdú tene óhdivu néétu tsiiñe bīwáánéré ámúhake o úwaabóné ámúhake tene píááabóíñélliíhye. Áhdícyane múu imíjyúú Ávyéjúúbeéjté ámuha

meijcyame. ² Aame ihdyu tsáma téibúwá méijcyaco oohímyédú néeme ímityúmé íjcyame eene kíhdyahírótsámeítyúmé pájtyetéityúné úwáábohíjcyámeke. ³ Áronáa tsá téénetu Píívyéébeéjté meijcyatúne. Muurá ihdyu dííbyé Apííchó meke túkévéjtsóné piáábori dibye ímillédú dííbyeke maávyéjútsohíjcyámé ímiááné dííbyeéjté méijcyá Jetsocríjtóo mééma méénunéjuco. Áánéllii dííbyeke ímíjyuuri méduurúvahíjcyáhi. Muurá tsá meere ñná meméénúneri mepájtyetétsámeítyuróne. ⁴ Muurá tehdu tene nééca oore ó pájtyetétsámeíiyáhi. Aaca muurá tsá múha óhdivu úújetéítyuróne. ⁵ Muuráhjáa idyé oke waháro tsíímávátsihdyu íhyojsítú pápíhchúúj coojívatu óhdivu kíhdyahírótsómé íjraééj tsííménémúhaabe heeberéómuube o íjcyabe páñétúeju múúhá íhgyúrí o íhgyúváábedívu. Díityééjtétsíi líhíyomútsi. Aabe muurá oo Bejamíí dohjíba múnáajpi. Áhdure paritséómuube oo muuháa jodíómú taúhbaju o úráávyehíjcyáabe. ⁶ Aabée ó íjyácunúhijcyá Jetsóoéjtéhacáa íjcyámeke o ícúbáhráíyóneri. Áábekée muurá tsá múha oke ñná nééítyuró taúhbajúu néhdújuco o íjcyánéllíihye. ⁷ Ehdúu o dáriívémeíhíjcyanéhjí ó íjtsúcunúhijcyá íhtsutúné o méénuhíjcyáne. Árone ícyooca Críjtoéjpiyéjuco o íjcyánéllii óhdivu atéréénéréjuco íñéúbatú meke piáábóityúne. ⁸ Áhdurée panévaré tsíñehji íjcyaróné dííbyé hallúhcuri ó íhvejtsó dibye páné ehniíñevu íhtsútuube íjcyane o wáájácúnéllíihye. Ehdúu muurá

panévare o ímilléronéhjí ó íhvejsó éhne múúne tsíeméné átéréene meíhvejsódú Táavyéjuube Jetsocríjtokéréjuco o íícúveki. ⁹ Ehdúu ó meenú tsaímíyējuco dííbyema o íjcyaki. Tsáháa muurá Píívyéébe oke ímiáábedi díllóityuró taúhbaju néhdu o íjcyaróobeke. Muurá ihdyu apááñéré Críjtoke o cáhcújtsónej téeveríyé oke dílloobe ímiáábedi. Aabe apáámyéré dííbyeke cáhcújtsómeke pájtyetétsoóhi. ¹⁰ Áánéllii ó imíllé Críjtoke o wáájacúné tsúúcajáa dsíjívėjúcoóróobeke Píívyéébe bóhíitsóné íhnáhó téhdure óóma íjcyaki. Muuráhjáa dibye ímillédújuco íícúbáhrámeíñe dibye dsíjívéne. Ahdu idyé ó imíllé o ícúbáhrámeíñé dibyéé dsíjívédú íívane téhdure Píívyéébe ímillédú o íjcyane o ímíllénéllííhye. ¹¹ Ááne éhne múu dsíjívéebe tsiíñe bóhíibe íjcyadu o néébe ímiááberējuco o íjcyaki.

Tsaímíyé meíjcyáíyóneri metsúúrámeíñe

¹² Áronáa idyé tsá ámúhakye o néétu panévaturé tsaímíyējuco ímiáábé o íjcyane. Muurá ihdyu éhnííñevu ó tsúúrámeíhijcyá múhdutú ávyeta tsaímíyé Jetsocríjtó ímillédú o íjcyáíyóneri. Tehdúu dííbyema o íjcyá oke újcuúbe. ¹³⁻¹⁴ Ámuúha tañahbému, tsáhái muurá ávyeta ímiáábé o íjcyatúne. Áánéllii íhdée múhdurá o ícyahíjcyáné o íhvėjtsóne ícyooca ó tsúúrámeíhijcyá muhdú dibye ímillédú o íjcyáíyóneri botsii tééne áhdó o újcu íñe múhdumé ímí dííbyema ícyahíjcyámeke tééne áhdóllii níjkyejívú Píívyéébe píúvácoóca. ¹⁵ Áánéllii íñe múhdumé tsúúca ímí Críjtoke ámuha

mecáhcújtsómeke o néé ámuúhakye ímí tene íbúúúve íñe ámuúhakye o néhijcyáne. Áánetu tsátsii tsíhdyure ámuha meíjtsúcunúhahjchíí óví Píívyéébe ámuúhakye waajácutsó téénevu. ¹⁶ Áánéllii ámuúhakye o néé ímííneúvú ámuha meíjtsámeíñe meúráávye muhdú tene íjcyane tsúúca ámuha mewáájacúdu.

¹⁷ Áhdícyane, ámuúha táñahbémuj, íñe muhdú o íjcyadu meíjcyane. Áhdure tsijtye óhdityúu iwáájáne ímí úráávyehíjcyámé íjcyadu meíjcyane. ¹⁸ Áánetu ámuúhakye o néhijcyádú íjcyáméi muurá mítyame Críjtóo páwachékevu dsíjíveneri mepájtyeténé uwááboju íllure tsárllehíjcyáme. Aane íñe ídátsó táábere tsiíñe ámuúhakye ó úúballéhi. ¹⁹ Aame muurá ímityúné ícyahíjcyámé tééné déjúcotu íllure wágóóóveéhi. Muurá Píívyéébeke ítsáávetúmé muhdú tsaimíyé ííñújiri ímillédú íjcyáíyóneríyé tsúúrámeíhijcyáhi. Ááneri íllure mítyákímyeíhijcyámé múu núcópívehíjcyánaáaca. ²⁰ Áánetu ihdyu mee níjkyéjéjtéréjuco meíjcyame íñe météhmeíhijcyá Mépájtyetétsoobe Jetsocríjtó meke újcúváííbye. ²¹ Aabe muurá íñe ídátsó meícyahíjcyáne j pi meke cápáyoácómé meíjcyáá dííbyedúréjuco dsíjívéítyúnéj piiháñema. Ehdú meke ímíbájhóibye panévare ípíívyetédú íjcyaaabe.

4

Múu imíjyúú pájtyuváre

¹ Ámuúha, táñahbémú mítyane ámuúhakye o wájyúmeke o ájtyumííyóneri o íjyácunúhijcyámej, ámuúhadi ihdyu mítyane ó ímíjuhíjcyá

táwákimyéi áhdódú néene ímí ámuha táuwaábó mecáhcútsohíjcyánéllíhye. Áámeke ihdyu ámúhake o nées tsáimíyé ámuha meúraávye Máavyéjuube Jetsocríjtoke.

² Téhdure Ebóódíamúpíke Tsítikyémá o nées dityépi ímiáámúpíréjuco íjcyá tsáílléjcatsítumúpi. Tsá ehdu meíjcyáityuró Jetsocríjtoéjté meíjcyame.

³ Aane íñe uke o nées táwákimyéityu oke u náhbénuhíjcyaaabe diityépike u píááboki. Muurá mítyane oke téhdure píáábohíjcyamúpi ímiáájú Críjtó uwáábójutu. Téhdure Creméétema tsijtye oke téené wákimyéityu píáábohíjcyáhi. Ááme mémeháñé tsúuca ijcyá mújyú medsíjívéjúcoóityúne bóhí újcúímye mémeháñé cáátúváné waajácúháámítu.

⁴ Áánéllíi ámúhake o nées ámuha paíjyuvaré meímíjyu tsúuca ávyéjúúbeéjte ámuha meíjcyame. Áánéllíi tsáma méimíjyuhíjcyá. ⁵ Muurá píhíjucóóné tsiíñe Máavyéjuube tsááíñe. Áámeke ihdyu óvíi ámúhake pamévare waajácú ímiáámé ámuha meíjcyame pamévakéré mepíáábohíjcyámeke.

⁶ Aame ihdyu tsá múu ímityúné íjtsámeítyú tsíeméné ámúhake pájtyécoóca. Múu paíjyuvaré Píívyéébeke úúbállehíjcyá muhdú íjcyane. Áhdure múu dííbyeke téhdútsohíjcyá panévá hallúvúre.

⁷ Ehdu ihdyu ámuha meíjcyácooca dííbyere Píívyéébe ámúhake píááboó íínerí íjtsámeíjyúcootúmé tsáimíyé ámuha meíjcyá múhdumé Críjtodívú ámuha mecátsípáávehíjcyáme. Ehdu meke Píívyéébe píáábonévú méíjtsaméí tsá úújetéityuróne.

Ímiááneríyé meíjtsámeíñe

8 Ahdícyané meíjtsaméí ímiááneríyé muhdú tsíjtyema ámuha maávyejúúlléjcatsíñe tsaímíyé meíjcyáíyóneri ámuha téénetu mebohówaúacunúmeke ímí Píívyéébe íjtsúcunúki, ámuúha táñahbémuj. Ehdu múu nénéhjíríyé íjtsámeíñe tsáhájucó átéréénéhjiri íjtsámeíjyúcootúne.

9 Áánéllíi ménútsohíjcyá ímíñeúvú ámúhakyéé o úwáábohíjcyáné tehdu ámuha meíjcyaki. Muuráhjáa tsúuca ámuha mélleebó muhdú ámúhakyé o néhíjcyanéhji. Áhdurée tsúuca ámuha máájtyumí muhdú ténehji o méénuhíjcyáne. Ahdu méméénuco Píívyéébe ámúhama íjcyame ímí ámuha meíjcyaki.

Pirípó cahcújtso múnaa Páávoróké píaabóne

10 Muurá ávyeta ó téhdujtsó Píívyéébeke íñe ícyooca tsiíñe ámuha oke mepíáábóneri mítyane o ímíjyúúvénema. Aabe tsá o néétu íveekí ámuha oke meítsáávehíjcyatúne. Muurá ímiááné oke ámuha mepíaabóné meímíllérónáa tsá ámuha mepíívyetéhíjcyatúne. 11 Árónáa idyé tsá ámuha oke maájcúne tájpi o íjcyáíyóné o ímílléne ehdu ámúhakyé o néétune. Muurá óhdi íjcyane tsúuca téhdunéjucó. 12 Aabe ó piivyétéé o íjcyane éhnévátúroobe. Áhdure idyé ó piivyétéíyá o íjcyane ehnéva múnáajpi. Téhdure ó piivyétéé íbúwajíí ñná májchótúroobe o íjcyane óóma tene íjcyácooca o ícyahíjcyádúre. 13 Aabe ó piivyétéé panévareé o táhjane Jetsocríjtó oke píáábóne tsíjpari. 14 Áábeke

ihdyu tehdújuco ámuha oke mepíaabóné íñe ídátso múhdurá o íjcyáábedi ámuha meídáátsóvénema.

¹⁵ Aame ímiááné apáámyéré ámuha Pirípori íjcyáné cahcújtso múnaa tsúúcajátújuco meíjtsámeíñe muhdú oke ámuha mepíáábóíñeri. Muuráhjáa éhne tujkénúré Crijtodítyú íjcyáné uwááboju ámúhake o úwáábótsihdyu Matsedóóniá iíñújitu tsiéllévúréjuco o péébeke apáámyéré ámuha oke mepíaabó Píívyéébé ihjyúvú ámúhake o úwaabóné tsaímíyé ámúhake búúúvénéllíhíye.

¹⁶ Téhdurée Tetsaróónicárí o íjcyácooca ámuha taéllévu méwálohíjcyá oke mepíaabóne. ¹⁷ Áronáa idyé tsá ámuha oke maájcuíyóneri o íjyacunúnéllíí ehdu ámuha meméénuhíjcyatúne. Muurá ihdyu ó imíllé ehdu ámuha meméénúneri éhniíñevu tsaímíyé Píívyéébema meíjcyane. ¹⁸ Muurá ámuha oke maácu híjcyané híjí mítyanéjuco éhnée Eparatorítoma ámuha mewállóónema. Aane ímí Píívyéébe íjtsúcunú éhne múúne ávyéta ímyé cúvááné pacúúcú meíjtsúcunúdu. ¹⁹ Áámeke ámúhake ájcuíibye ñná ámúhadítyú píhtonévú íhtsutúné íavyéjú íjcyaaabe Jetsocrítoéjté ámuha meíjcyánéllíhíye. ²⁰ Aane ihdyu óvíí dííbyeke méduurúvahíjcyá paíjyuvaré múijyú níjkéváityúne. Ehdu teéne.

Páávoró pítyajcóne

²¹ Ahdícyane Jetsocríjtó uráávye múnaa elle íjcyámeke méuubállé mítyane díityéké muha ílle meíjcyame medúúruváne. ²² Áhdure ávyéjuube Tséétsá úníu múnaa ámúhake duurúváhi.

²³ Aane óví Máavyéjuube Jetsocríjtó ámúhake píaabóhi. Áyu tehdújuco.

Píívyéébé ihju: jetsocríjyodítyú cáátúnuháámi
New Testament in Bora (PE:boa:Bora)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bora

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Boara [boa], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bora

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

6f878dbd-e896-5e27-b788-1442926dfc48